

ANSKA KO

Rapportering offentlige anskaffelser 2024

for offentlig sektor (ikke omfattet av åpenhetsloven)

Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til ANSKA KO oppfyller våre krav til basisnivå. Les mer om basisnivå [her](#).

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Offentlig sektor er landets største kunde og forbruker. Med dette følger stor innkjøpsmakt og et stort ansvar. Gjennom forvaltning av felleskapets ressurser skal offentlige virksomheter gå foran og ha et sirkulært og bærekraftig forbruk, og etterspørre varer og tjenester som er tilvirket etter høye etiske og sosiale standarder for arbeids- og miljøforhold i både egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Den nye åpenhetsloven (Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold) gir offentlig sektor et enklere arbeid med å ettergå at leverandører etterlever de forpliktelser som følger av anskaffelseslovens §5 om å respektere menneskerettighetene. Et annet viktig verktøy for oppdragsgivere i leverandøroppfølgingen er det oppdaterte nasjonale kontraktsvilkåret for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter, som er utarbeidet av Etisk handel Norge og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Kontraktsvilkåret stiller krav til leverandørers aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

Medlemmer i Etisk handel Norge bruker sin innflytelse til å øke oppslutningen om etisk handel og bærekraftig forretningspraksis. Medlemmene er forpliktet til å jobbe aktivt for å ivareta mennesker, samfunn, miljø og dyrevelferd gjennom aktsomhetsvurderinger. For medlemmer i offentlig sektor betyr det at innkjøpsmakten skal brukes på en måte som fremmer ansvarlig og bærekraftig handel og konkurranse på like vilkår mellom leverandører, der grunnleggende menneskerettigheter er en viktig komponent på lik linje med pris, miljø, klima, kvalitet og leveringssikkerhet. En viktig målsetting er derfor at etisk handel skal bidra til at bare seriøse leverandører tildeles offentlige kontrakter. En annen, og like viktig målsetting, er at offentlig sektor anskaffer varer og tjenester på en måte som bidrar til at de som lager produktene og tjenestene får grunnleggende menneskerettigheter oppfylt og at produksjonen ikke skader miljø, klima eller bidrar til korrupsjon.

Medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til årlig å rapportere om fremdriften i arbeidet med etisk handel og aktsomhetsvurderinger på et definert basisnivå. Vedlagte rapport gjelder våre medlemmer i offentlig sektor som ikke er omfattet av åpenhetsloven og rapporten er offentlig tilgjengelig og kan lastes ned fra våre nettsider www.etiskhandel.no. Medlemmenes innmeldingstidspunkt vil påvirke hvor langt de har kommet i arbeidet med aktsomhetsvurderinger.

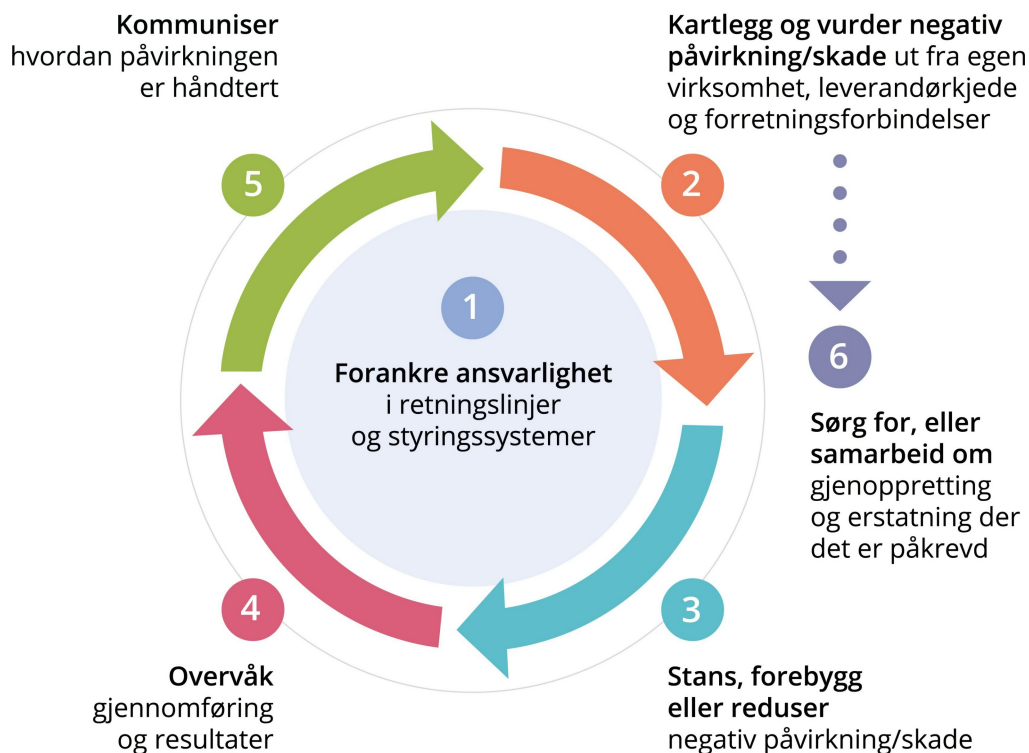

Heidi Furustøl

Daglig leder

Etisk handel Norge

Rapportering på aktsomhetsvurderinger med hensyn til mennesker, dyr, samfunn og miljø

Årsrapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger utelukker ikke at en virksomhet har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Metoden for aktsomhetsvurderinger er godt egnet til å bistå virksomheter til å opptre ansvarlig gjennom å kartlegge og håndtere risiko for negative påvirkninger og skade forårsaket av egen virksomhet, i leverandørkjeden og hos forretningsforbindelser, med hensyn til grunnleggende menneskerettigheter, miljø og korrupsjon. Det vil, basert på hvor i leverandørkjeden en virksomhet befinner seg, naturlig være ulik grad av delaktighet innenfor de ulike trinnene, men enhver virksomhet har plikt til å utøve ansvarlighet innenfor de ulike trinnene. Ansvarlighet i denne forbindelse for offentlig sektor baseres i stor grad på virksomhetens egen forankring, systemer og rutiner, egne vurderinger i forhold til risiko (basert på anerkjente kilder og egen kompetanse/erfaring), oppfølging av leverandør/kontrakt, kommunikasjon med berørte parter og samarbeid/bidra/påse sammen med leverandør om forbedringer/avvikshåndtering. Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet på prinsipperklæringen om bærekraftig forretningspraksis med bruk av aktsomhetsvurderinger. Offentlige oppdragsgivere/ virksomheter forplikter seg til å arbeide aktivt for samme mål innenfor det handlingsrommet loven til enhver tillater. I henhold til første pilar i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) har det offentlige et juridisk ansvar for å beskytte menneskerettighetene gjennom å utføre aktsomhetsvurderinger både i egne organer, i eierskap og i offentlige anskaffelser.

Denne årsrapporten er delt inn i kapitler basert på OECDs aktsomhetsvurderingsmodell, samt hensyntar de fire fasene av anskaffelsesprosessen for offentlig sektor. Anskaffelsesprosessen består av; 1. forankring, 2. planlegging, 3. gjennomføring og 4. oppfølging. De fire fasene er beskrevet i parentes i innholdsfortegnelsen under de seks trinnene i OECDs aktsomhetsmodell.

Forord fra virksomhetsleder

Anskaffelser er et strategisk virkemiddel for å fremme bærekraft, ivareta menneskerettigheter og sikre ansvarlige leverandørkjeder. Som en betydelig innkjøper har vi et ansvar for å stille tydelige krav og følge opp leverandører, slik at våre anskaffelser bidrar til anstendige arbeidsforhold, miljøhensyn og et mer ansvarlig næringsliv.

I løpet av 2024 har vi styrket arbeidet med risikostyring og oppfølging for å sikre etterlevelse av etiske krav i leverandørkjeden. Gjennom tett dialog med leverandører, næringsliv og offentlige aktører har vi forbedret identifiseringen av risikoutsatte områder og målrettet tiltakene mer effektivt. Videre har vi optimalisert rapporteringsverktøyene våre for å sikre at den informasjonen vi etterspør er relevant og gir et bedre beslutningsgrunnlag.

I 2025 vil vi videreføre dette arbeidet med særlig fokus på sporbarhet, transparens og etterlevelse av menneskerettigheter. Vi vil styrke samarbeidet med offentlige anskaffelsesmiljøer og leverandørnettverk for å bidra til økt harmonisering og standardisering av etiske krav. Samtidig vil vi fortsette å utvikle interne prosesser og kompetanse for å sikre at bærekraftsperspektivet er en integrert del av alle anskaffelser.

Ansvarlige anskaffelser krever kontinuerlig innsats og forpliktende samarbeid. Vi ser frem til å videreføre dette arbeidet i tett dialog med leverandører, samarbeidspartnere og andre aktører, med mål om å skape reell og varig positiv endring.

" Vi har et ansvar for å sikre at bærekraftige valg ligger til grunn for våre anskaffelser. Gjennom tett samarbeid med leverandører skal vi fremme menneskerettigheter, gode arbeidsforhold, dyrevelferd og miljøhensyn i hele verdikjeden. "

Raymond Bråten
Daglig leder

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

ANSKA KO

Adresse hovedkontor

Schweigaards gate 10, 0107 Oslo

Antall ansatte

35

Navn, tittel og tlf.nr. for kontaktperson for rapporten

Julia Eide, rådgiver samfunnsansvar/ A-krim, 4747787967

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

juliaeid@bfk.no

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Anska er organisert som en forpliktende samarbeidsorganisasjon for fylkeskommunene Akershus, Buskerud og Østfold fra 1. januar 2024. Samarbeidsorganisasjonen er etablert som et kommunalt oppgavefelleskap og er ikke et eget rettssubjekt. Buskerud fylkeskommune har ansvar for administrative støttefunksjoner, mens organisasjonen ledes av en daglig leder.

Anska har som hovedoppgave å dekke fylkeskommunenes behov for anskaffelsestjenester på en profesjonell og effektiv måte. Dette innebærer å samordne felles anskaffelsesbehov, utnytte stordriftsfordeler og støtte fylkeskommunenes strategiske mål. Organisasjonen har ulike seksjoner som håndterer forskjellige kategorier av anskaffelser, inkludert IKT, tjenester, varer og støttetjenester.

Informasjon om anskaffelser/avtaler

Samlet verdi innkjøp av varer og tjenester i rapporteringsåret (NOK)

6 900 000 000

Totalt antall aktive anskaffelser/avtaler i rapporteringsåret

240

Oppgi antall avtaler hvor det har vært gjennomført kontraktsoppfølging under rapporteringsåret

19

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Gjennomføre kartlegging av klima- og miljøpåvirkning i anskaffelser og leverandørkjeder.
Beskrivelse:

Gjennomføre en grundig kartlegging av klima- og miljøpåvirkninger knyttet til anskaffelsesprosesser og leverandørkjeder. Identifisere vesentlige påvirkninger og dokumentere funnene gjennom et rapporteringsdokument innen utgangen av regnskapsåret 2024.

Mål:

Resultat:

- Rapporteringsdokumentet inkluderer en detaljert beskrivelse av identifiserte klima- og miljøpåvirkninger.
- Kartleggingen er fullført og dokumentert i henhold til fastsatt tidsplan.

Seksjon fagutvikling- og støtte er ansvarlige.

Status:

2

Utarbeide og implementere presise miljøkrav i anskaffelser.

Beskrivelse:

Sikre at samtlige nye kontrakter og rammeavtaler som inngås i løpet av regnskapsåret 2024, inneholder klart definerte og tydelige miljøkrav. Disse kravene skal inkludere spesifikke dokumentasjonskrav og klare forventninger til leverandørene.

Mål:

Resultat:

- Minimum 90% av de nye kontraktene og rammeavtalene oppfyller kravene til presise miljøkrav.
- Dokumentasjonskravene er klart kommunisert og implementert i samtlige relevante kontrakter.

Seksjon fagutvikling- og støtte er ansvarlig.

Status:

3

Utvikle rutiner for kontroll og oppfølging av miljøkrav.

Beskrivelse:

Utvikle og implementere strukturerte rutiner for effektiv kontroll og oppfølging av miljøkrav i anskaffelsesprosesser. Dette innebærer etablering av systematiske prosedyrer og verktøy for å sikre etterlevelse av miljøkrav gjennom hele kontraktsperioden.

Mål:

Resultat:

- Rutinene er fullt utviklet og implementert innen utgangen av regnskapsåret 2024.
- Det er etablert tydelige kontrollpunkter og oppfølgingsprosedyrer som dokumenteres og kommuniseres internt.

Seksjon fagutvikling- og støtte er ansvarlig.

Status:

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Utvikle og implementere detaljerte rutiner for kontroll og oppfølging av dyrevelferdskrav i anskaffelsesprosesser, inkludert prosedyrer for å vurdere og sikre etterlevelse av dyrevelferdsstandarder fra leverandører gjennom hele kontraksperioden.

Resultat:

- Innen utgangen av regnskapsåret 2025 er rutiner for kontroll og oppfølging av dyrevelferdskrav fullt utviklet og implementert i anskaffelsesprosesser.
- Det er etablert minst tre spesifikke kontrollpunkter og oppfølgingsprosedyrer som benyttes i alle relevante anskaffelser, og disse er dokumentert og kommunisert internt i organisasjonen.

Seksjon fagutvikling- og støtte er ansvarlig.

2

Utvikle og implementere et nytt egenrapporteringskjema som effektivt fanger opp etterlevelse av etiske krav, inkludert dyrevelferd, arbeidsforhold og miljøkrav, fra alle relevante leverandører. Skjemaet skal være brukervennlig og bidra til enklere innsamling og rapportering av data, samt gjøre det lettere å overvåke og følge opp etterlevelse av etiske standarder.

Resultat:

- Innen utgangen av 2025 er det utviklet, testet og implementert et nytt egenrapporteringskjema for etiske krav, som benyttes i alle relevante anskaffelsesprosesser.
- Skjemaet er blitt evaluert og forbedret for å sikre effektiv innsamling av data og enkel oppfølging av leverandørenes etterlevelse, og det er dokumentert at skjemaet gir mer nøyaktige og tidsbesparende rapporter enn tidligere verktøy.

Seksjon fagutvikling- og støtte er ansvarlig.

1

Forankring av ansvarlighet i virksomheten

Forankring av bærekraft i virksomheten handler om å ha relevante strategier, planer, policy og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger i anskaffelser som er vedtatt av ledelsen.

For en offentlig virksomhet vil det bl.a. bety å ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er risiko for brudd på slike rettigheter, i tråd med §5 i Loven om offentlige anskaffelser (LOA). Det betyr også at anskaffelsesstrategi/policy og handlingsplaner omhandler bærekraft. Sentralt i dette er virksomhetens arbeid med aktsomhetsvurderinger. Det vil bla. si å ha strategier og planer for hvordan virksomheten identifiserer og håndterer virksomhetens negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø i hele leverandørkjeden. Gjennom å håndtere dette på en god måte bidrar virksomheten til oppnåelse av bærekraftsmålene.

Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og i denne forbindelse også oppfølging av leverandørenes aktsomhetsvurderinger, bør være en integrert del av virksomhetens anskaffelsesprosess. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Forankring: Anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

https://bfk.no/_f/p104/i242b4946-5c7e-4750-9d47-8e627b8a1fef/anskaffelsesstrategi-vedtatt-17022021.pdf

---

1.A.2 Hvordan er anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Anskaffelsesstrategien og Viken-modellen er forankret politisk i Viken fylkesting med vedtak i februar 2021. Anskaffelsesstrategien er fortsatt gjeldende og videreført i de nye fylkeskommunene.

1.B Forankring: Organisering, internkommunikasjon og kompetanse

---

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser for bærekraftig forretningspraksis organisert i virksomheten, og hvorfor?

Det overordnede ansvaret for aktsomhetsvurderinger ligger hos daglig leder. Seksjonen for fagutvikling og støtte (FUS) har ansvar for å oppdatere/utvikle krav, rutiner, intern opplæring og veiledning.

Ledergruppen har et overordnet ansvar for risikovurderinger knyttet til anskaffelser og for prioriteringer på et overordnet nivå.

Den enkelte innkjøpsrådgiver har ansvar for risikovurdering av anskaffelser og for å stille krav i anskaffelsesprosessen.

Kontraktsrådgivere i øvrige seksjoner (IKT, Tjenester og Varer) er ansvarlig for oppfølging i kontraktsperioden.

I anskaffelsesstrategien er det identifisert nøkkeltall som skal rapporteres halvårlig til daglig leder, og deretter videre til ledergruppen i administrasjonen.

1.B.2 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å arbeide med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser og følge opp dette hos leverandører?

Rådgiveren for samfunnsansvar har hovedansvaret for å delta på kurs arrangert av Etisk Handel Norge og tilegne seg kompetanse fra andre kilder. Alle ansatte som arbeider direkte med bærekraft oppfordres til å delta. FUS gjennomfører også årlige interne kurs i aktsomhetsvurderinger.

1.C Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

I anskaffelsesstrategiens "Delmål 3 – Næringsliv, menneskerettigheter og dyrevelferd" står følgende om etisk handel:

ANSKA skal fremme respekt for grunnleggende arbeidstaker- og menneskerettigheter samt god dyrevelferd

Tiltak:

- Kjøpe rettferdig handel-sertifiserte produkter der dette er tilgjengelig
  - Forbedre skriftlige rutiner for å ivareta respekt for grunnleggende menneskerettigheter, jf. Anskaffelsesloven § 5 og FNs veiledende prinsipper.
  - Ansatte skal gjennomgå grunnkurs i etisk handel
  - Samarbeide med andre offentlige oppdragsgivere for å harmonisere rutiner, retningslinjer, krav og kontraktsoppfølging knyttet til etisk handel
  - ANSKA skal ikke kjøpe varer eller tjenester som er produsert i strid med folkeretten på okkuperte områder. Aktuelle leverandører skal redegjøre for at de tilfredsstill disse kravene.
  - Stille krav til dyrevelferd i relevante anskaffelser, jfr Lov om dyrevelferd
-

1.D Forankring: Partnerskap og samarbeid med leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med leverandørkjeden?

ANSKA har kontraktskrav til etisk handel i alle anskaffelser, uavhengig av risikovurdering. Ved anskaffelser med høy risiko vurderes det å stille strengere krav, som for eksempel kvalifikasjonskrav eller tildelingskriterier. Dersom det stilles strengere krav enn de standard kontraktskravene, skal oppdragsgiveren presentere disse kravene i markedsdialogen før kunngjøring av kontrakten. Disse kravene skal også være utgangspunktet for oppfølgingen av kontrakten etter signering.

I oppstartsmøter diskuteres vesentlige punkter i kontrakten. Det er jevnlig oppfølging og dialog med leverandører ilt kontraktsperioden.

1.D.2 Hvordan jobbes det med å ivareta prinsipperklæringen?

Kravene til aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv omfatter både menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, miljøhensyn og forebygging av korrupsjon. I avtaler vedrørende mat og drikke er det spesifikke kontraktskrav knyttet til dyrevelferd.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i anskaffelser under rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Vi registrerer at bevisstheten knyttet til viktigheten av god forankring i bedriftens retningslinjer og styringssystemer øker hos våre leverandører etter at Åpenhetsloven trådte i kraft.

Vi registrerer også at det er utfordrende for leverandører som opererer globalt å ha fullstendig oversikt over alle aspekter i leverandørkjeden.

Det viser seg å være vanskelig å sikre at alle leverandører overholder de fastsatte etiske standardene. Noen ganger oppstår utfordringer med å håndtere leverandører som ikke deler de samme etiske verdiene.

Å ha effektive systemer for overvåking og oppfølging av leverandørers etiske praksis er ressurskrevende. Det kan være vanskelig å sikre kontinuerlig overvåking for å identifisere og håndtere brudd på etiske retningslinjer.

Mangel på standardisering utgjør også en utfordring. Det er ikke alltid enighet om hva som utgjør etiske standarder, og det mangler ofte global standardisering på dette området.

For å håndtere disse utfordringene effektivt, er det viktig for oss å ha klare etiske retningslinjer, implementere systemer for overvåking og oppfølging, og arbeide tett med leverandører for å fremme etisk praksis gjennom hele verdikjeden.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på, mennesker, dyr, samfunn og miljø i leverandørkjeden.

For offentlig sektor vil det være vesentlig å foreta denne type kartlegging i flere faser av en anskaffelsesprosess. Først overordnet i planleggingsfasen og deretter i konkurransegjennomføringen. Virksomheten må i planleggingsfasen tilegne seg overordnet kunnskap om risikobildet for de aktuelle produkter/tjenester som inngår i anskaffelsen. Deretter, ut fra grad av risiko, tilpasse videre dialog, krav, kriterier og oppfølging mot aktuelle tilbydere/leverandører (konkurransegjennomføring).

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø må også inngå i kontraktsoppfølgingen for å redusere og forebygge risiko for menneske, dyr, samfunn og miljø. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av tilbydere/leverandører er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

2.A.1 Risikokartlegging

ANSKA benytter DFØ's høyrisikoliste som sitt primære verktøy for å identifisere potensielle brudd på arbeidstakerrettigheter og miljøforhold. I tillegg har vi iverksatt en overordnet risikokartlegging gjennomført av Etisk handel Norge, som gir en detaljert beskrivelse av risikoen knyttet til de mest betydningsfulle anskaffelsene. Beskrivelsen omfatter avtaler innenfor kategorier IKT, varer og tjenester.

For å holde oss oppdatert, benytter vi kilder som Electronics Watch, Global Witness Amnesty, samt ulike nasjonale og internasjonale artikler om næringsliv og menneskerettigheter.

Vi opprettholder dialog med ulike fagmiljøer som er knyttet til forskjellige utfordringer. Videre benytter vi leverandørdialog i forkant av anskaffelsesprosessen og opprettholder kontinuerlig dialog gjennom kontraktsoppfølgingsmøter med nåværende leverandører.

Etter inngåelse av kontrakt, støtter vi oss på leverandørenes eget arbeid med risikoanalyser. Vi sikrer deretter at disse analysene holder tilstrekkelig kvalitet og at leverandørene fokuserer på de mest alvorlige risikoene.

2.A.2 Etske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen

1

I hvilke type anskaffelser	IKT-Hardware
Ant. leverandører på avtalen	3
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

2

I hvilke type anskaffelser	Arbeidstøy, sko og verneutstyr, personale renhold og kantine
Ant. leverandører på avtalen	3
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

3

I hvilke type anskaffelser	Næringsmidler
Ant. leverandører på avtalen	3
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

4

I hvilke type anskaffelser	Bygg og anlegg
Ant. leverandører på avtalen	16
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

5

I hvilke type anskaffelser	Dentalt forbruksmaterieil
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.3 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Arbeidsforhold	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelses	Globalt
Miljø- og klimaavtrykk	Miljø Dyrevelferd Utslipp Avfall Materialbruk	Globalt

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.4 Beskriv prioriterte risikoområder og bakgrunn for prioriteringen av disse. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med. Beskriv videre også om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Bakgrunnen for å prioritere arbeidsforhold kan forklares ut fra både nasjonale og internasjonale perspektiver:

Nasjonalt perspektiv

Arbeidsforhold er prioritert nasjonalt på grunn av behovet for å sikre rettferdige og trygge arbeidsvilkår for alle arbeidstakere. Dette omfatter etterlevelse av arbeidstakerrettigheter, som er regulert gjennom nasjonal lovgivning.

I løpet av 2024 ble følgende avtaler prioritert og fulgt opp:

Bygg- og anleggsbransjen samt transportbransjen har vært i fokus. Disse bransjene sysselsetter mange arbeidere fra Øst-Europa og er særlig utsatt for utfordringer knyttet til lønns- og arbeidsvilkår, inkludert bruk av underleverandører med uformelle arbeidsforhold. I tillegg innebærer arbeid i høyden en betydelig sikkerhetsrisiko dersom regler og prosedyrer ikke følges. Disse avtalene prioriteres for å sikre at arbeidstakerrettigheter og sikkerhet ivaretas.

Informasjon om risiko ble innhentet gjennom egenrapportering fra leverandørene, etterfulgt av kontroll og

dokumentasjon på både bedrifts- og individnivå.

Internasjonalt perspektiv

På internasjonalt nivå prioriteres arbeidsforhold på grunn av globale utfordringer knyttet til arbeidstakerrettigheter, spesielt i leverandørkjeder som opererer på tvers av landegrensar. Mange land er engasjert i internasjonale avtaler og initiativer som fremmer arbeidstakerrettigheter og søker å bekjempe moderne slaveri, barnarbeid, tvangsarbeid og diskriminering på arbeidsplassen.

Internasjonale standarder og konvensjoner, som de fastsatt av Internasjonal Labour Organization (ILO), er utviklet for å beskytte arbeidstakere og sikre grunnleggende arbeidsrettigheter globalt. Ved å prioritere arbeidsforhold, bidrar vi til å fremme disse internasjonale normene og sikre at leverandører overholder dem.

I 2024 var følgende avtaler i fokus:

Tekstil- og klesindustrien: Industrien er kjent for utfordringer knyttet til lave lønninger, lange arbeidsdager, manglende fagforeningsrettigheter og dårlige arbeidsforhold. Leverandørkjeder med produksjon i Kina, Pakistan og Bangladesh ble fulgt opp.

Elektronikk- og teknologibransjen: Produksjon av elektromateriell og IKT-utstyr er forbundet med bruk av kontraktsarbeidere, mangel på fagforeningsrettigheter og utfordringer knyttet til helse og sikkerhet på arbeidsplassen. Leverandørkjeder med produksjon i Kina og India ble fulgt opp.

Landbruk- og matproduksjon: Denne sektoren har utfordringer knyttet til sesongarbeidere, lave lønninger og dårlige arbeidsforhold. Leverandørkjeder med produksjon i Indonesia (kakao, kaffe), Filippinene (tunfisk) og Thailand (kokosmelk) ble fulgt opp.

Dentalt forbruksmateriell: Produksjon av dentalt forbruksmateriell innebærer risiko knyttet til arbeidsforhold, spesielt i produksjonsledd med høy grad av manuell bearbeiding. Leverandørkjeder i Asia og Øst-Europa ble vurdert for å sikre at arbeidstakerrettigheter og etiske standarder overholdes.

Informasjon om risiko ble innhentet gjennom egenrapportering fra leverandørene, etterfulgt av skriftlige redegjørelser om de identifiserte problemstillingene.

Når det gjelder miljø- og klimaavtrykk, rettes fokuset mot avtaler og leverandører som har betydelig påvirkning på miljøet og klimaet. Dette omfatter typisk avtaler i sektorer og bransjer hvor utslipp og miljøpåvirkning er særlig relevante.

I 2024 ble følgende avtaler prioritert og fulgt opp:

Transportsektoren: Transport har stor innvirkning på miljøet, spesielt knyttet til utslipp av karbondioksid (CO₂) og andre klimagasser.

Avfallshåndtering og resirkulering : Avtaler knyttet til avfallshåndtering, gjenvinning og resirkulering er viktige for å redusere miljøbelastningen og fremme bærekraftige praksiser.

Informasjon ble innhentet gjennom egenrapportering fra leverandørene, etterfulgt av skriftlige redegjørelser om de spesifikke problemstillingene som ble identifisert.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte.

For offentlig sektor vil kartleggingen bl.a. innebefatte å benytte informasjon, kunnskap og dokumentasjon som leverandør innehar. Leverandør skal inneha oversikt over bl.a. risiko på land- og sektornivå og kunnskap om hvordan prioritere basert på mest vesentlig negativ påvirkning mennesker, dyr, samfunn og miljø. Dog må virksomheten selv gjøre sine innledende vurderinger på risiko og prioritering av dette.

Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres.

Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne strategier, policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stans, forebygg eller reduser (planlegging, gjennomføring og oppfølging)

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

	Arbeidsforhold
Overordnet mål :	Det overordnede målet er å sikre at tjenestekontrakter, samt tjenesteelementer i vareanskaffelser der det er relevant og vurdert som høy risiko for brudd, opprettholder lovlige og ordnede arbeidsforhold.
Status :	Gjennomført
Mål i rapporteringsåret :	Alle kontrakter som har fått status "høy risiko for brudd av lønns- og arbeidsvilkår" er fulgt opp.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

I 2024 ble det identifisert **13** kontrakter som prioriterte for oppfølging. Det ble gjennomført lønns- og arbeidsvilkårkontroller for **9** kontrakter.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Faktiske resultater:

Avdekket avvik / brudd - 18

Rettet avvik / brudd - 17

Tips til Arbeidstilsynet - 3

Annet - en LA-kontroll avdekket at lønnen til arbeidstakerne hos en leverandør var lavere enn kravene fastsatt i våre kontrakter. Som følge av dette ble det gjennomført en lønnsjustering på omtrent 15 % for de berørte arbeidstakerne hos denne leverandøren.

NB: kontroller avsluttes ikke før alle avvik er lukket.

Mål for kommende rapporteringsåret:

1. Alle kontrakter som har fått status "høy risiko for brudd av lønns- og arbeidsvilkår" for 2025 blir fulgt opp.

	Miljø- og klimaavtrykk
Overordnet mål :	Redusere miljø- og klimaavtrykket i anskaffelser ved å prioritere sirkulære løsninger, energieffektivitet og utslippskutt i hele leverandørkjeden. Dette skal oppnås gjennom systematiske krav, oppfølging av leverandører og økt bruk av miljøvennlige produkter og tjenester.
Status :	Gjennomført
Mål i rapporteringsåret :	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fremme sirkulær økonomi og gjenbruk. 2. Styrke kontrollen med og forbedre rapporteringen, samt målingen av miljøpåvirkning.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Iverksatte tiltak: Gjennomført anskaffelse av brukte møbler.

Anskaffelsen av brukte møbler har resultert i en reduksjon i både avfall og CO₂-utslipp ved å unngå nyproduksjon.

Leverandørene har fått økt forståelse for mulighetene knyttet til sirkulær økonomi, og hvordan produkter kan inngå i et resirkuleringssystem, noe som kan påvirke fremtidige anskaffelser positivt.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Mål for kommende rapporteringsåret:

1. Økte andelen anskaffelser som inkluderer gjenbrukte og resirkulerte materialer.
2. Etablere systemer for systematisk innsamling og analyse av miljødata i anskaffelser.

ANDRE TILTAK FOR Å HÅNDTERE NEGATIV PÅVIRKNING

Beskriv virksomhetens generelle tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning knyttet til anskaffelser, også i leverandørkjeden.

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Tiltak med direkte påvirkning på måloppnåelse:

- Bestille og stille krav til mindre hyppige leveranser og legge til rette for mer lokalproduksjon i relevante anskaffelser, eksempelvis norske produkter i sesong og kortreist mat.
- I alle større og relevante anskaffelser skal beregning av livssyklus kostnader inngå ved valg av løsning.
- Alt drivstoff som benyttes i fylkeskommunens kontrakter skal som hovedregel være fossilfritt, fortrinnsvis elektrisitet, hydrogen og biogass. Utover disse skal alt fornybart drivstoff minimum oppfylle EUs bærekraftskriterier for biodrivstoff. Det skal ikke benyttes biodrivstoff basert på soya eller palmeolje, eller biprodukter fra palmeoljeproduksjon.
- Unntak ved: Umodne markeder, manglende dekning av fylkeskommunens behov.
- Alle kjøretøy som anskaffes skal gå på fossilfritt drivstoff, fortrinnsvis på elektrisitet, hydrogen eller biogass, dersom virksomhetens behov oppfylles.
- Systematisk utskifting av fylkeskommunens kjøretøy og maskiner
- Markedsdialog: I anskaffelser med betydelig klimafotavtrykk og/eller potensiale for å etterspørre nye klimaløsninger skal man alltid undersøke markedets modenhet for klimaløsninger og vurdere å gjennomføre markedsdialog.
- I anskaffelser med betydelig klimafotavtrykk (eks flyreiser, gjenvinningstjenester, transport), skal det etterspørres rapportering av data og kvantitative effekter av avtalens klimafotavtrykk fra leverandør. Dette inntas i fylkeskommunens klimaregnskap.
- Legge til rette for sirkulære løsninger i anskaffelser og avtaler i tråd med kommende nasjonale retningslinjer for sirkulærøkonomi (redusere forbruk, gjenbruke og resirkulere)
- Det skal alltid vurderes miljøvennlige alternativer til engangsplass i relevante anskaffelser.
- Redusere matsvinn i hele verdikjeden.
- Stille krav til leverandørene om miljøsertifisering og medlemskap i returordning der det er relevant.
- Nye relevante rammeavtaler skal inneholde miljøvennlige produkter, der dette finnes. F eks miljømerkede/sertifiserte produkter.
- Innovative anskaffelser skal bidra til mer klima- og miljøvennlige innkjøp.
- Økologiske produkter skal utgjøre minst 30% av anbefalte produkter på sentrale rammeavtaler for næringsmidler (mat- og drikke). Dette målet må sees i sammenheng med ønsket om norske produkter i sesong og kortreist mat og må ikke gå på bekostning av dette.
- Unngå bruk av kjemikalier som er skadelige for helse og/eller miljø enten det er i produksjon eller ved bruk av produkter ved å stille krav om at tilbudte produkter oppfyller produktforskriften (FOR-2004-06-01-922) og at de ikke inneholder kjemikalier som står på REACH kandidatliste.
- Redusere klimafotavtrykk fra øvrige materialer gjennom gjenbruk, materialer med høyt resirkulert innhold og fornybare materialer, herunder utstrakt bruk av tre. Alle materialer i bygg bør være giftfrie.

Tiltak med indirekte påvirkning på måloppnåelse:

- Alltid vurdere behovet for nytt avrop eller innkjøp. Behovshaver plikter å bekrefte i behovsvurderingen at gjenbruk er vurdert (lån, bytte, leie, leasing, service/reparasjon).
- Samarbeide med interne kompetansemiljøer som klimaavdelingen og miljøavdelingen, eller eksterne kompetansemiljøer og nettverk.
- Motivere grønne næringer ved å vurdere insitamenter i anskaffelser, f. eks ved å gi leverandør belønning ved høyere prestasjon enn krevet (og evt. straff etter en skala ved underprestasjon).
- Legge til rette for digitale plattformer for økt samarbeid og deling av data mellom virksomhetene.
- Bruke analyseverktøy for å stille gode krav til klima, miljø og bærekraft i anskaffelse

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

- Tiltak for å redusere negative effekter på miljø i leverandørkjeden skal gjennomføres gjennom minimering av drivhusgassutslipp i transport.
- I transportintensive anskaffelser skal det enten stilles minimumskrav til drivhusgassutslipp i transport, eller benyttes tildelingskriterier som er egnet til å skille tilbyderne fra hverandre. Minimumskrav forutsetter at markedet er modent nok.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

- Vi skal legge til rette for effektive frakt- og transportruter i sine anskaffelser.
- Etisk handel kan sikres i tildelingen av kontrakten ved bruk av etisk handel som tildelingskriterium eller kravspesifikasjon.
- Oppdragsgiver kan bruke krav om og mulighet for gjenbruk i utvalgte avtaler.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

ANSKA velger rettferdig handel-sertifiserte produkter der dette er tilgjengelig. Dette fremgår av anskaffelsesstrategi.

I tillegg stilles det kvalifikasjonskrav til miljøstyringssystem i de fleste anskaffelser der kravet ikke vil være uforholdsmessig strengt.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Dette er en integrert del av våre standardkontraktbestemmelser. Vi forventer at leverandørene aktivt følger opp sine leverandørkjeder for å sikre at fagforeningsrettigheter og retten til kollektive forhandlinger blir respektert. Dette temaet er en sentral del av vår kontraktsoppfølgingspraksis.

3.B.6 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden er av avgjørende betydning for oss. Dette er en integrert del av våre etiske retningslinjer og forretningspraksis. Vi implementerer strenge tiltak for å sikre at ansatte og leverandører ikke engasjerer seg i korrupsjon eller bestikkelse. Dette omfatter tydelige retningslinjer, opplæring av ansatte og overvåking av aktiviteter leverandørkjeder.

ANSKA og våre leverandører skal unngå handelspartnere som har aktiviteter i land som er pålagt handelsboikott av FN og/eller norske myndigheter. Vi har varslingskanaler internt og eksternt.

3.B.7 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Samarbeid med andre offentlige oppdragsgivere.

Formål: Erfaringsutveksling og felles forståelse for kontroll, oppfølging og sanksjonering.

A woman with curly hair, wearing a maroon dress, is looking at a wall covered with several green sticky notes. The setting appears to be a meeting room or office with large windows in the background. The number '4' is displayed in a dark circle on the left side of the page.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåking av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging.

Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre (f.eks leverandører).

Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåke og evaluere (oppfølging)

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø i forbindelse med anskaffelser, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis.

Ansvar for å overvåke effekten av tiltakene som er iverksatt for å håndtere vesentlige risikoer for skade eller negativ påvirkning i forbindelse med anskaffelser, ligger hos faggruppen FUS (Fagutvikling og Støtte). Dette ansvaret ligger hovedsakelig hos rådgiveren for samfunnsansvar, som har ansvar for aktsomhetsvurderinger, oppfølging av risikoavtaler og overvåking av effekten av tiltak.

Alle tiltak og det tilhørende arbeidet godkjennes av seksjonsleder i FUS. Rapportering i organisasjonen skjer fra seksjonsleder til daglig leder.

4.A.2 Hvor mange leverandører har vært gjenstand for kontraktsoppfølging knyttet til bærekraft, inkludert etiske- og sosiale krav, i rapporteringsåret (gjelder avtaler inngått i rapporteringsåret og avtaler inngått tidligere år)?

19 totalt.

4.A.3 Er det i rapporteringsåret identifisert avvik fra de etiske- og sosiale kravene hos aktører i leverandørkjeden? Faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø omfattes. Manglende åpenhet om leverandørkjede og manglende bærekraftspolicy kan også være vanlige avvik. Hvis ja: Angi type avvik, hvor i leverandørkjeden avvikene er identifisert, tiltak iverksatt for å rette avvikene, samt status.

1

Type avvik (barnearbeid, HMS, lønn, arbeidstid etc)	Lønn (ikke utbetalt overtid, tillegg)
Hvor i leverandørkjeden?	Hovedleverandør (nasjonalt)
Tiltak iverksatt for å rette avvik	Sanksjoner i henhold til kontrakten
Status	Pengene er utbetalt

2

Type avvik (barnearbeid, HMS, lønn, arbeidstid etc)	Lønnen lå under det forventede nivået i henhold til tariffavtalen
Hvor i leverandørkjeden?	Underleverandør (nasjonalt)
Tiltak iverksatt for å rette avvik	Krav til hovedleverandøren om å rydde opp
Status	Lønnen er nå omtrent 15% høyere

A man with short dark hair and glasses, wearing a light blue button-down shirt, is looking down at a tablet computer. He is in a warehouse or office environment with high ceilings and industrial shelving. The background is slightly blurred, showing rows of shelves and boxes. The lighting is bright and even.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomhetens aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Det vil si ekstern kommunikasjon av policyer, strategier, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert funn og effekt og resultater av tiltakene/aktivitetene.

5.A Kommunisere eksternt (oppfølging)

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser, kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

ANSKA sine nettsider: www.bfk.no

Etisk handel Norge: <https://etiskhandel.no/medlemmenes-arsrapporter/>

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø, håndteres skaden gjennom å sørge for eller samarbeide om gjenoppretting.

Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for, eller samarbeide om, tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert. Ved inngåelse av leverandørkontrakter, hvor det viser seg at leverandøren, enten direkte eller indirekte, har bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø, forventes det at også oppdragsgiver bidrar til gjenoppretting. Grad av bidrag til gjenoppretting fra oppdragsgiver kan i denne sammenheng variere. I mange tilfeller vil den mest aktuelle handlingen være, som et minimum, å påse at leverandør utfører sin plikt til å bidra til gjenoppretting videre i leverandørkjeden. (Kontraktsoppfølging på pkt. 2.6 i kontraktvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden, utarbeidet av DFØ og EHN).

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens strategi/policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø

Viken FK har ingen direkte avtaler med produsenter og anser derfor at leverandørene har det største ansvaret for å sikre gjenoppretting. Vi har ikke erfaringer med gjenoppretting. Hvis en slik situasjon skulle oppstå, vil Viken FK benytte sin makt til å ansvarliggjøre hovedleverandøren for gjenoppretting hos produsenten eller underleverandøren. Gjenopprettingen vil avhenge av graden av involvering og typen negative konsekvenser. Dette er detaljert beskrevet i rutinene "Etisk handel", som er vedlagt.

6.A.2 Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Ingen tilfeller av gjenoppretting.

6.B Sikre tilgang til mekanismer for gjenoppretting (oppfølging)

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn i leverandørkjeden har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Det er etablert en varslingskanal for kommunikasjon og tilbakemeldinger tilgjengelig på våre nettsider. Som en del av vår kontraktsoppfølging, arbeider vi aktivt med å sikre at våre leverandørene legger til rette for opplæring og bevisstgjøring blant arbeiderne om deres rettigheter og hvordan de kan benytte seg av disse mekanismene. Dette inkluderer blant annet utarbeidelse og distribusjon av informasjonsmateriell på ulike språk som forklarer arbeidstakerrettigheter og hvordan man kan gå frem for å beskytte og håndheve dem. Videre opprettholder vi kontakt med tillitsvalgte og verneombud.

Kontaktinformasjon:

ANSKA KO

Julia Eide, rådgiver samfunnsansvar/ A-krim, 4747787967
juliaeid@bfk.no